

Més de 50 granges catalanes de vaques, xais i cabres registren casos d'una malaltia hemorràgica que transmet el mosquit

El virus no afecta les persones i la carn o la llet d'animals infectats es pot consumir sense cap risc

Unes vaques pasturant | ACN

Més de 50 granges catalanes de vaques, xais i cabres han registrat enguany casos de la Malaltia Hemorràgica Epizoòtica. Es tracta d'una malaltia que es transmet per picada d'un mosquit i presenta una simptomatologia similar a la de la llengua blava. La malaltia afecta remugants domèstics i salvatges, però no a les persones; i la carn o la llet dels infectats es pot consumir sense cap risc. Tot i que majoritàriament tampoc provoca la mort de l'animal, el Departament d'Agricultura recomana **"vacunar tota la cabanya aprofitant que amb el fred, el mosquit desapareix"**. Des d'Unió de Pagesos reclamen que la Generalitat n'assumeixi el cost. A Girona, les comarques on més ha impactat la malaltia són la Garrotxa, el Ripollès i el Pla de l'Estany.

En paral·lel a l'afectació de la llengua blava a les explotacions catalanes, els ramaders han hagut de fer front aquest estiu a la Malaltia Hemorràgica Epizoòtica. Segons explica el cap de servei dels Serveis Territorials de Girona del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació, Joaquim Xifra, es tracta d'una **"malaltia vírica, amb un virus similar a la llengua blava, que no és infecciosa, ni contagiosa i que afecta, principalment, els remugants domèstics com vaques, ovelles o cabres i en grau més baix, als salvatges com cérvols i cabirols"**.

Aquesta malaltia es contrau a través de la picada d'un mosquit. Per això, i segons detalla el cap de servei dels Serveis Territorials de Girona del Departament d'Agricultura, **"té una gran capacitat de difusió, però també una gran estacionalitat"**. En aquest sentit, l'arribada de l'hivern fa desaparèixer aquest vector de transmissió (el mosquit) i, en conseqüència, deixen de registrar-se nous casos.

Pel que fa als símptomes que provoca la Malaltia Hemorràgica Epizoòtica, són **"molt similars a la llengua blava"**. Tanmateix, des del Departament d'Agricultura se celebra que **"la majoria d'animals que la pateixen se'n surten, encara que alguns presenten seqüeles com infertilitat o coixera"**. L'altra bona notícia és que **"no és una malaltia que afecti els humans, ni tampoc a la carn ni a la llet de l'animal infectat, que es pot consumir sense cap risc per a les persones"**.

Aparició de la malaltia

El primer cas d'aquesta malaltia a Catalunya es va registrar el 2 d'octubre del 2023, simultàniament a dues explotacions: una al Pont de Suert i l'altra a Tremp, a les comarques de l'Alta Ribagorça i el Pallars Jussà. A partir d'aquí, la malaltia es va estendre d'oest a est per efecte de les picades del mosquit, procedent de zones amb presència del virus. El mosquit transmissor va desaparèixer a l'hivern i, en conseqüència, es va frenar l'expansió d'aquesta malaltia.

L'estiu del 2024, amb la pujada de temperatures, es va tornar a detectar un nou focus d'aquesta malaltia a Catalunya. En concret, el primer cas registrat va ser el 31 de juliol a una explotació bovina del municipi de la Vall de Boí, a l'Alta Ribagorça. I des de la demarcació de Lleida s'ha anat estenent, un cop més d'oest a est, fins a arribar a comarques gironines (primer al Ripollès i més tard, a la Costa Brava).

Enguany, i fins al 23 d'octubre, s'ha confirmat la malaltia en un total de 57 focus distribuïts en 17 comarques de Catalunya: cinc comarques on el virus ja va circular el 2023 (Alta Ribagorça, Alt Urgell, Cerdanya, Pallars Sobirà i Ripollès) i dotze comarques noves (Alt Empordà, Baix Empordà, Bages, Berguedà, Garrotxa, Gironès, Selva, Maresme, Moianès, Osona, Pla de l'Estany i Vallès Oriental). Per espècies, la infecció s'ha detectat en 49 explotacions de boví, 4 d'oví, 2 de cabrum i 2 cérvols salvatges.

La comarca catalana més afectada ha estat Osona, amb 14 explotacions ramaderes que han reportat casos de la malaltia entre els seus caps de bestiar. La xifra dista, significativament, de les comarques que la segueixen en nombre d'explotacions afectades i que han arribat a un màxim de 5. Es tracta de l'Alta Ribagorça, la Garrotxa i el Pallars Sobirà.

Pel que fa als dos cérvols salvatges registrats enguany pel departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació amb afectació de la Malaltia Hemorràgica Epizoòtica, s'han trobat a l'Alt Urgell i al Berguedà.

Explotacions afectades a Girona

A comarques gironines, també fins al 23 d'octubre, s'han registrat 21 explotacions ramaderes afectades i no s'ha detectat cap cas en un animal salvatge. La comarca més afectada és la Garrotxa, amb quatre explotacions de boví i una d'oví. Al Ripollès, la malaltia ha impactat en dues explotacions de boví, una d'oví i una de cabrum.

La resta de casos s'han registrat a explotacions ramaderes de boví. En concret, a 4 al Pla de l'Estany, 3 a l'Alt Empordà i 2 al Baix Empordà. Les comarques amb menys incidència han estat la Cerdanya, el Gironès i la Selva, amb només una explotació afectada en cada cas.

Vacunar la cabanya

El Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació marca que és d'obligat compliment la notificació de la presència d'aquesta malaltia en qualsevol explotació. **"Cal que el sector ramader estigui molt emetent i vigilant i ho notifiqui, ràpidament, si detecta algun cas"**, explica Xifra, que recorda que **"es posen els mitjans de detecció a disposició dels ramaders, perquè les analítiques són gratuïtes"**.

En concret, Xifra detalla que **"quan hi ha una sospita, s'ha d'avisar al veterinari"**. I explica que és aquest professional l'encarregat de **"comunicar la sospita"** al Departament d'Agricultura. A partir d'aquí, tècnics del departament visiten l'explotació per prendre mostres i analitzar-les al laboratori de sanitat animal oficial. Un cop es confirma la presència de la malaltia a l'explotació, cal desinsectar els animals i les instal·lacions amb repel·lents de mosquits i s'aconsella la vacunació del ramat per protegir els animals.

En aquest sentit, el cap de servei dels Serveis Territorials de Girona del Departament d'Agricultura aconsella **"aprofitar l'hivern per mirar de tenir la cabanya de bestiar protegida"**. **"Gràcies al fred, serà un període estacional lliure de la malaltia perquè no hi ha mosquits"**, recorda. De moment, i a diferència de la llengua blava, els ramaders han d'assumir el cost de la vacunació.

En aquest sentit, els grangers reclamen **"que la Generalitat se'n faci càrrec"**. **"Ens fem a la idea que la primera dosi de la vacuna l'haurem d'assumir els ramaders, però demanem que la Generalitat l'ofereixi gratuïta com més aviat, millor"**, recull el coordinador d'Unió de Pagesos a l'Alt Empordà, Xavier Frigola. De fet, des del departament s'assegura que **"s'està estudiant, conjuntament amb el Ministeri, que la vacunació entri dins de l'ajut dels programes sanitaris de control oficial"**.

El sector també es mostra optimista a l'hora de combatre la Malaltia Hemorràgica Epizoòtica. **"Intentem lluitar amb les eines que tenim"**, diu Frigola, que afegeix: **"si tot va bé, amb les vacunes ens en sortirem i podrem seguir amb la nostra tasca ramadera"**.

Malalties noves pel canvi climàtic

Els ramaders gironins són conscients que b i Frigola diu que "caldrà adaptar-se". De fet, des del Departament d'Agricultura s'alerta que **"caldrà acostumar-**

se a l'aparició de malalties emergents". En concret, segons detalla Xifra, **"la Malaltia Hemorràgica Epizoòtica té presència a l'Amèrica del Nord, Àsia, Austràlia i Àfrica, però no s'havia registrat mai a Europa".** "Va entrar pel sud de l'Estat a finals de 2022 i, ràpidament, s'ha estès per la península arribant a Catalunya, per les comarques del Pirineu de Lleida, l'any passat, i estenent-se enguany, quan hi ha tornat a haver activitat vectorial", detalla.

Amb tot, els ramaders es mostren esperançats davant dels efectes de la Malaltia Hemorràgica Epizoòtica, que generalment són lleus. Tot i això, el coordinador d'Unió de Pagesos a l'Alt Empordà insisteix en la importància de disposar de vacunes, perquè detalla que els animals que contrauen aquesta malaltia **"poden perdre pes, avortar la cria o disminuir la producció de llet"**, amb l'afectació que això suposa per l'explotació.